

Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina

Dáváme odpadům druhou šanci

Seminář Hrotovice

30. 9. – 1. 10. 2021

Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina

- Společné řešení některých částí odpadového hospodářství obcí v KV (zajištění recyklace, využití odpadů včetně energetického využití části KO, které nebude možné skládkovat, aktivity na předcházení vzniku odpadů atd.)
- **Historie projektu**
  - Vznikl v r. 2008 jako návrh řešení pro plnění cílů OH Kraje Vysočina v oblasti využití a omezení skládkování KO
  - V r. 2010 byla podepsána smlouva mezi Krajem Vysočina městy a obcemi o realizaci ISNOV
  - Zpracování odborných podkladů pro řešení OH obcí v kraji včetně posouzení možnosti vybudování ZEVO
  - v r. 2014 převod projektu na Sdružení obcí Vysočiny (SOV)
  - V. 2016 studie překládacích stanic ve spolupráci s KV
  - Plány OH některých měst, obcí a DSO
  - R. 2020 – výběrové řízení na manažera ISNOV a znovuoobnovení projektu

INTEGROVANÝ SYSTÉM
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY
V KRAJI VYSOČINA

Sdružení obcí Vysočiny

- **Zájmové sdružení právnických osob**
  - Vznik v r. 2020
  - 108 členských obcí a měst (256 tis.obyvateľ, 51 % obyvatel KV)
  - SOV je spoluzřizovatelem **RRAV** a **EAV**
- **Aktivity**
  - napomáhání vzájemné informovanosti mezi obcemi
  - hájení společných zájmů a práv obcí a jejich zastupování v regionálních orgánech
  - koordinace činností přesahujících rámec územního obvodu jedné obce, vytváření podmínek pro součinnost ve všech oblastech, v nichž obce vyvíjejí svou činnost se zvláštním zřetelem na rozvíjení samosprávy
  - zaujímání stanovisek k legislativním návrhům a dalším aktivitám týkajících se obcí
  - předkládání iniciativních návrhů orgánům státní správy, krajské samosprávy, poslancům a senátorům Parlamentu ČR
  - podpora informačnímu zázemí obcí v oblastech jejich činností,
  - shromažďování a rozšiřování zkušeností z řešení problémů obcí,
  - získávání finančních prostředků pro financování regionálních projektů
  - podpora zahraniční spolupráce regionu
  - podpora vzdělávání představitelů samosprávy
  - spolupráce s ostatními regionálními organizacemi, svazky obcí, krajskými sdruženími obcí a Svazem měst a obcí ČR

Pár čísel – Kraj Vysočina

- Počet **obcí 704**, počet **obyvatel 509 tis.**
- 15 území ORP, 35 měst (287 tis. obyvatel), 42 městysů (48,9 tis. obyvatel)
- 538 obcí ve **velikostní skupině do 500 obyvatel** (105 tis. obyvatel) – **76 % obcí kraje**
- Produkce KO – (ISOH). Produkce KO každoročně narůstá.

	2017	2018	2019
KO+1501 z obcí celkem	280 861	289 198	298 627
kg/ob	551,9	567,9	585,8
KO+1501 z obcí - obce	194 918	200 606	203 671
kg/ob	383,0	393,9	399,5

- Skládkování KO

	2017	2018	2019
skládkování celkem	56,6%	56,3%	55,5%
skládkování obce	59,5%	58,9%	58,0%
kg/ob (obce)	227,9	231,8	231,5

Cíle projektu ISNOV

Cíl ISNOV

- Zajistit stabilní odpadové hospodářství pro obce a města v Kraji Vysočina, které bude splňovat zákonné požadavky především v oblasti recyklace a využití komunálních odpadů a bude ekonomicky přijatelné, řízené a kontrolované obcemi
- Rozvinout spolupráci obcí a měst v odpadovém hospodářství na většinovém území kraje s využitím SOV jako vhodného koordinátora celého systému a zajišťovatele některých služeb

Dílčí cíle

- 1) Zajištění **energetického využití SKO** a dalších vhodných KO v ZEVO na území Kraje Vysočina (podpora vzniku „krajského“ ZEVO nebo uzavření smluv s provozovateli ZEVO v okolních krajích). Koordinace výstavby komunální infrastruktury k přepravě odpadů (překládací stanice), případně k další úpravě odpadů.
- 2) Rozšíření a zefektivnění systému **sběru a úpravy materiálově využitelných složek KO**. Zajištění **odbytu** a smysluplného **zpracování** surovin z odpadů. Zajištění dílčího použití výrobků z recyklátů v oblastech v gesci obcí a kraje jako veřejných zadavatelů.
- 3) Zajištění odpovídajících **technologií a dostatečných kapacit pro zpracování bioodpadů**, gastroodpadů a čistírenských kalů. Zajištění využití vyrobených kompostů či dalších produktů v lokálním zemědělství.
- 4) Příprava, koordinace a případně realizace aktivit v oblasti **předcházení vzniku odpadů**. Zajištění shodných principů a případné realizace **informování a vzdělávání obyvatel** v oblasti správného nakládání s komunálními odpady.
- 5) **Právní a odborná pomoc** obcím a městům při rozvoji odpadového hospodářství

Postup prací v r. 2021

- **Úvodní zjištění stavu ISNOV (1 - 4/21)**
  - revize současného stavu projektu a jeho činností
  - setkání s představiteli měst, svazových firem, svazků obcí
  - možnost spolupráce s Krajem Vysočina, EAV a dalšími odbornými organizacemi
- **Zjištění aktuálního výchozího stavu OH pro komunální odpady v regionu (3 - 10/21)**
  - možnosti pro materiálové využití KO
  - možnosti pro energetické využití zbytkových KO
  - technická vybavenost obcí v OH
  - stav infrastruktury pro nakládání s odpady (sběrná síť, sběrné dvory, dotřídňovací linky, kompostárny, skládky atd.); stav překládacích stanic
  - organizace odpadového hospodářství obcí a možnosti spolupráce obcí.
  - Aktivity na předcházení vzniku odpadů, komunikace a informování veřejnosti
- **Návrh Strategie ISNOV 2021+** - Návrh řešení včetně definování opatření a nutných investic na podporu plnění cílů odpadového hospodářství v obcích, spolupráce s KV – **10 - 11/21**
- **Schválení dalšího postupu ISNOV** a zahájení realizace vybraných prioritních oblastí dle rozhodnutí SOV ve spolupráci s Krajem Vysočina – **12/21 – 2/22**

Uzavření dohody o spolupráci s Krajem Vysočina

- 9.3.2021 - uzavřena **Dohoda o spolupráci mezi Sdružením obcí Vysočiny a Krajem Vysočina** při řešení projektu „Integrovaný systém nakládání s odpady v Kraji Vysočina“ na období 2021 - 2024.
- Okruhy spolupráce
  - Zjištění potřeb obcí v odpadovém hospodářství,
  - potenciál projektu ISNOV (společné řešení OH obcí)
  - možnost spolupráce obcí s Krajem Vysočina.
  - Zjištění aktuálního stavu OH v Kraji Vysočina s prioritou řešení SKO
  - definování opatření a nutných investic na podporu plnění cílů OH kraje a obcí.
  - Podpora a realizace opatření.
- společné informování obcí KV - rozesílka aktuálních informací o chystaných aktivitách SOV a KV do datových schránek všech obcí.
- Zástupci KV se účastní spolu se SOV jednání k zajištění energetického využití zbytkových KO pro obce KV. KV zajišťuje další aktivity v rámci podpory ISNOV.

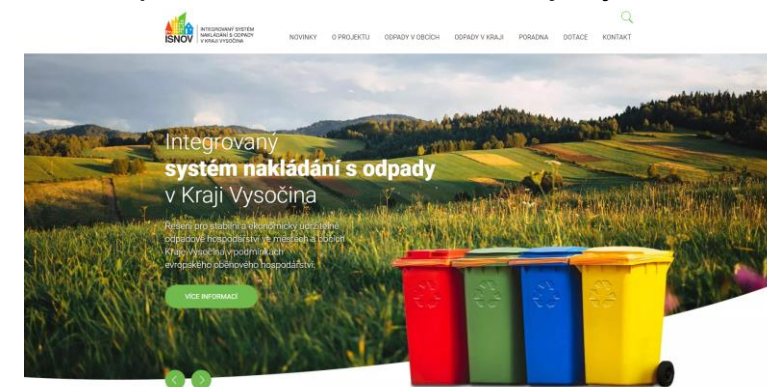

Sběr dat pro analytickou část

- Pro potřeby analýzy stavu OH v obcích Kraje Vysočiny jsou získávány informace o produkci, nakládání s odpady, vybavenosti území z různých zdrojů.
- **Úvodní dotazník pro obce** o potřebách dalšího rozvoje OH, možnostech spolupráce se SOV, ISNOV a Krajem Vysočina, náměty na semináře pro obce
  - Dotazník k polovině května vyplnilo 174 obcí (277,4 tis. obyvatel).
- V rámci spolupráce s Krajem Vysočina byla pro potřeby ISNOV získána data z těchto zdrojů:
  - **Krajská databáze o odpadech**, krajský modul ISOH (údaje o produkci a nakládání s KO a dalšími odpady z obcí, informace o skládkách odpadů) – Kraj zajistil zpracování požadovaného výstupu
  - **Databáze EKO-KOM, a.s.** (produkce využitelných složek podle způsobů sběru, náklady obcí) – Kraj zažádal o poskytnutí dat (data byla předána k dispozici ISNOV)
- Dalším zdrojem informací jsou **dotazníky** pro odpadové firmy, zajišťující OH pro obce na území Kraje. Dotazníkem o zařízeních byli osloveni i další provozovatelé zařízení. Cílem bylo zjistit:
  - Údaje o provozovaných sběrných systémech
  - Informace k provozovaným zařízením (třídící linky, skládky, překládací stanice, ostatní)
- Výstup ohledně provozovaných kompostáren a jejich vybavení zpracovala agentura **ZERA**.

- Březen 2021 - **videoprezentace pro obce** - úvodní prezentace k novému zákonu o odpadech a souvisejícím změnám OH v obcích
  - spolupráce s ESKO -T (Svazek obcí pro komunální služby – SOKS)
  - podpora Kraje Vysočina, EKO-KOM, a.s.
  - Umístění na webových stránkách www.isnov.cz a webových stránkách SOKS a KV.
- Konzultace pro obce k novému zákonu o odpadech
- **Série vzdělávacích seminářů** pro obce
  - semináře jsou připravovány ve spolupráci s KV a dalšími partnery
  - témata preferovaná obcemi
    - Ekonomika odpadového hospodářství
    - Předcházení vzniku odpadů
    - Obecní systém OH a jeho možnosti
    - Omezení produkce SKO a skládkovaných odpadů, možnosti využití SKO, technologie
- **Tvorba nových webových stránek** www.isnov.cz
  - Stránky budou sloužit jako informační zdroj pro obce ohledně OH (zákony, vyhlášky, technologická řešení, organizace OH, ekonomika OH, vzdělávání, předcházení vzniku odpadů atd.) včetně aktuálních aktivit ISNOV pro řešení OH obcí v Kraji Vysočina.
  - Poradna pro obce
  - Záznamy a prezentace ze seminářů
  - Prolink na partnery, užitečné webové stránky apod.

Odborné semináře pro obce

- **25. 6. 2021 – první seminář o obecním systému OH**
  - Seminář pro obce z cyklu, který připravuje v rámci projektu ISNOV Sdružení obcí Vysočiny s Krajem Vysočina.
  - Hlavním tématem semináře byl obecní systém odpadového hospodářství, který definuje nový zákon o odpadech. Témata: nastavení systému, obecně závazná vyhláška, možnosti zpoplatnění obyvatel, zkušenosti odpadových firem s optimalizací obecních systémů
  - Semináře se účastnilo kolem 100 účastníků (včetně on-line). Záznam včetně prezentací je na <https://www.isnov.cz/seminar-obecni-system-odpadoveho-hospodarstvi-obci/> a na webových stránkách KV
- **13. 9. 2021 - seminář o předcházení vzniku odpadů.**
  - Téma: Příklady dobré praxe v předcházení vzniku odpadů- Představeny byly aktivity, které jsou realizovány v obcích ve spolupráci s různými organizacemi včetně odpadových firem a kolektivních systémů (bezobalový obchod, RE USE centrum, knihobudky, Recyklohraní, Potravinová banka apod.)
  - Záznam včetně prezentací je na <https://www.isnov.cz/priklady-dobre-praxe-v-predchazeni-vzniku-odpadu/> a na webových stránkách KV
- **14. 10. 2021 – seminář o možnostech omezení skládkování KO z obcí**
  - Téma: stav skládek v KV, zkušenosti se skládkovacím poplatkem, možnosti zpracování a využití zbytkových KO, možnosti energetického využití pro obce KV, příklady z obcí a měst – opatření na omezení produkce SKO
  - **Těšíme se na vás!!!** V budově Krajského úřadu nebo online.

Možnosti zajištění energetického využití pro obce KV

- V rámci ISNOV se prověřují možnosti zajištění energetického využití zbytkových KO, které nebude možné v budoucnu skládkovat, a to:

1. Ověření možnosti ZEVO v KV

- Podklad pro ISNOV (SOV) zpracovává EAV.
- Prověření možností v lokalitách s existencí tepelného zdroje napojeného na CZT (dostatečný odběr vyrobeného tepla pro podmínky provozu ZEVO) v lokalitách:
  - **Jihlava (Jihlavské kotelny, Kronospan)**
  - **Žďár nad Sázavou (Žďas)**
  - **Třebíč (TTS Energo)**
  - **Pelhřimov (Iromez)**
- Proběhla společná jednání. Potenciálním řešením je ZEVO pouze v lokalitě Žďár, prověřuje se proveditelnost.

2. Spolupráce s provozovateli ZEVO a investory potenciálních ZEVO

- Společným dopisem SOV a KV byli osloveni zástupci investorů připravovaných projektů:
  - **ZEVO Elektrárny Opatovice (Pardubický kraj)**
  - **ZEVO Vráto (město České Budějovice)**
- Na jednáních byla dohodnuta možnost písemné podpory výstavby ZEVO ze strany SOV a KV (společná memoranda) a možnost využití kapacity ZEVO obcemi SOV (KV) - [Memorandum mezi SOV a EOP bylo podepsáno 14.9.2021](#)
- Jednání se **SAKO Brno, a.s.** - návrh společného memoranda o podpoře ZEVO a využití kapacity obcemi – [Memorandum mezi SOV a SAKO bylo podepsáno 27.8.2021](#)

- Řešením bude zřejmě kombinace využití kapacit ZEVO v ostatních krajích (podle spádovosti obcí), případně v pozdějším období po r. 2030 doplněná využitím ZEVO na Vysočině.

INTEGROVANÝ SYSTÉM
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY
V KRAJI VYSOČINA

Děkuji za pozornost

RNDr. Martina Vrbová, Ph.D.

Manažerka ISNOV

Sdružení obcí Vysočiny

E-mail: martina.vrbova@volny.cz

Tel.: 602 647 833